

מיכתבים

(המשך מעמוד 3)

ה. החשב של קרולקו ניכה מסי הכנסה מעובדים וספקים ישראליים ולא העביר התשלום למסי הכנסה, ועל כן מסי הכנסה לקח את המגיע לו, ובצדק.

ולכסוף, חברת ו'ז אינה שייכת כאופן פרטי למנחם גולן ויורם גלובוס.

יצחק קול, מנכ"ל, חברת ו'ז, תל-אביב

● כפי שצויין בכתבה של יואל לביב, הוא רק הביא את הרברים שפורסמו בעיתון תעשיית-הבידור, וארייטי. עיתון הנוחש כמוסך ביותר.

דו"ח מצב

על תרופת ציור למצב עניינים גרוע (מועג החיים מתחילתם), "דף חדש", העולם הזה (20.1.88).

ציפי שחרור מספרת לנו כי הצייר דן קרר, נהנה, בשעת הראיון עימו, מסיגר עבה וריחני, בהסבירו ש... ככל שהמצב סביב נעשה גרוע יותר, אני בוחר לי סיגרים ומשקאות טובים יותר.

לפי ציוריו של קרר אפשר להניח שהמצב היה גרוע מאז ומתמיד. באחד הציורים שלו (ראה

ציור של קרר
בראש ועל הראש

נלופה) רואים בניירור שהאוכל לא רק בראש שלו, אלא גם על הראש שלו. **חגית טהורי**, רחובות

המכונית של האשה

על התחשבות באשת-איש (אנוטר) מיה של תלונה על אונס", העולם הזה (13.1.88)

אז יהודה אוויו לא אנס את הפירסומאית עיתונאית שביקשה לקבל ממנו מודעות לעיתון נה. הוא קיים איתה יחסים בהסכמתה. אבל בשביל מה צריך לציין כי היחסים קוימו במכונית השייכת לאשתו של אוויו? האם לא היה צריך להתחשב בריגשותיה?

רינה גרוממן, קריית-אווו

יוזמה של מיליארדים

על מקורות עושרה של טאיוואן (תמרוים), העולם הזה (20.1.88).

עם מותו של האחרון לבית צ'אנג, נשיא טאיוואן, צ'אנג צ'ינג קואו, הסתיימו 39 שנות שלטון רוני במדינת-האי הזאת. ולמרות שהוגבל החופש המדיני של תושבי האי, הרי לא הוגבלה יוזמתם הכלכלית.

ותראו מה שיוזמה, חופשית באמת, יכולה לעשות. 20 מיליון הטאיוואנים, החיים על אי הגדול בקצת פחות מפי שתיים ממדינת ישראל (כ-37 אלף קילומטרים מרובעים), הצליחו, בזכות בריצותם, לצבור את רובת מטבע-החוף השנייה בגודלה בעולם (אחרי זאת של היפנים): 62 מיליארד דולר.

או אומנם לא על הלחם לכרו יחיה האדם, אבל... **אפרים שיבא, תל-אביב**

מלאך חמיו נהבה

על המלאכים-הגנבים בסרט מלאך

כיום בשמי ברלין (קויטש לאנני-טעם", העולם הזה (13.1.88).

בסוגיית מינם של מלאכים כבר כתב ש"י עגנון (בתהילה): זקנה אחת היתה בירושלים. זקנה נאה שכמותה לא ראיתם מימכם. צדקת היתה וחכמה היתה וחיננית היתה וענוותנית היתה. אור עיניה חסד ורחמים וקימטי פניה ברכה ושלום. אלמלא שאין הנשים יכולות להידמות למלאכים הייתי מרמה אותה למלאך אלוקים.

וגם המשורר ר"מ רילקה כתב: אם נכון הדבר כי המלאכים הם ממין זכר, כי עתה ניתן לומר, שהיה בקולה משהו גברי? גברות קורנת שמיות.

קורא, חיפה

הגדרה מוסיקאלית

על נגינתה של תזמורת-שמחות (1200 נרות לבת-מיצווה", לילות ישראל", העולם הזה (13.1.88).

בריווח על חגיגת בת-המיצווה שערך חופני כהן לבתו עדי כאלום הטרופי שבגני-אורנים בתל-אביב סיפר העולם הזה, כי "התזמורת... הרעישה עולמות". דומני שבמיקרה זה יותר נכון היה לכתוב כי התזמורת הרעישה אולמות.

עידו בן-דוד, תל-אביב

תאונות-חרא

על הסבר להתנהגותם של אזרחי ישראל.

שאלה: מדוע מביטים אזרחי ישראל למטה, כשהם מהלכים רחוב? כהן לדרוך על צוואת-כלבים. אבל אני מצאתי פטנט להימנע מתאונות-חרא — התחלתי ללכת רק על הכביש.

נת גיהנומי, חולון

לא נפגע

הראיון עם משה עמירב, העולם הזה (20.1.88).

מהכתבה אפשר להבין כאלו נפגשתי בכיתו של משה עמירב, או בכל מקום אחר, עם קבוצה ישראלית-פלסטינית, ר- בתוכה האדונים פייצל אל-ח'וסייני והר"ר סרי נוסייבה.

אין זו אמת. סיפור זה כבר פורסם בעבר והוכיח חש על-ידי. מעולם לא קיימתי פגישה כזאת או רומה לה, לא בכיתו של משה עמירב ולא בכל מסום אחר. **חייב דן מרידור, ירושלים**

מרידור

כתובת המערכת

קוראים המבקשים לכתוב למערכת העולם הזה מתבקשים לדייק בכתובת המערכת: רחוב גורדון 3, תל-אביב, מיקוד: 63458. בשעת הצורך ניתן גם לפנות בטל-לפון: 232262 (03), בפקסימיליה — 972*3-245242. מנאי 2009, ובטלסק RMYM IL 341667.

חתונה

מרובת-חתנים

קטעי-הקישור שבין מיכתבי הפגמים והסוגות למידור הסיכומים לדוחי חיו, מאז ומתמיד, אטרקציה מיוחדת לקוראי המדור. וכך בהדאי נהגו רבים מקטעי הדוחי הבא, שהופיעו במיכתבים לדוחי בגליון העולם הזה שראש אור-השבוע לפני 25 שנה:

● רינה חשבה שזה נורא עושה רושם לזרוק ליד השולחן מישפטים כמו — "כשאתה אתחתן, יהיו המון בחורים אומי ללים".

לכסוף, כשאמרת זאת עוד פעם, שאל אותה מישהו: "תסלחי לי, אבל עם כמה את מתכוונת להתחתן?"

קניא יני.

בגרמניה הנאצית היה קיים שריתע

מולה. זה היה תוארו הרשמי. שרתע-עמולה, הדוקטור יוזף גבלס — הוא או נציגו — היה מנכס מדי יום את עורכי העיתונים, ומוטר להם את התוראה היומית. יש לכתוב על זה, והנה, ולנסח זאת כרזוך. כל העם ירע ואת. לכן נקרא ונשמע כל הנאמר בעיתונות וברדיו כהודעות רישמיות של השילטון.

מחץ לעולם התיקשורת היתה הארץ מלאה בשמועות, למרות שמי שנחפס בהפצת שמועה "בתוסנית" נשלח למחנה-הריכוז, ולא-אחת גם הוצא להורג.

איני יודע מה המצב בכרית-המועצות, אך אני מניח שכל-התיקשורת פועלים עם על פי שיטה דומה. מישהו קובע מה לכתוב ואיך, מה מותר לפרסם ומה אסור. אחרת לא ניתן להסביר כיצד כותבים אלפי עיתונים, במדינה של 250 מיליון נפש, כדיוק את אותו הדבר.

באחרונה, בתקופת הגלאסנוסט, ניכרים הברלים קטנים. יש התקומות. יש עורכים המעיזים קצת יותר. כרשות השילטונות, כמובן. בארץ אין שרתע-עמולה, אין תדירוך יומי של העורכים, אין מיסלגה קומוניסטית כל-יכולה. אך ראה זה פלא: בארץ קיים כדיוק אותו המצב, כאלו איש אחד כותב את כל העיתונים ואת כל החרשות ברדיו ובטלוויזיה, של כל הרשתות והתחנות. האין זה מוזר?

מתפרעים ומסיתים

יכול אדם לשמוע ביום את כל מהדרות החרשות ולקרוא את כל העיתונים, ממערב ועד ענן הים-שחר, ויגלה תופעה מוזרה.

כולם-כולם כותבים (ומשדרים) את אותם הרברים בדיוק — ובאותה השפה בדיוק. כולם מרווחים על "מתפרעים", "מסיתים", "המון מוסת", "מקומיים", "הרגעה", "השבת החוק והסדר", "כל האמצעים הדרושים כדי" שפה קולוניאלית מובהקת. מילים טעונות רגש.

השבו, עם הנהגתה הרישמית של שיטת ריטוק-עצמות, כולם מספרים כי זה נעשה ל-"מתפרעים" ול-"מסיתים". כאלו כל עיתונאי ישטוב ודוק את כל מאות המיקרים שבהן הפועלה השטיה.

אך זה קורה? אני יכול להרגיע את הקורא: אין אדם אחד הכותב את הרברים, ואין אדם אחד המצווה על העיתונים מה לכתוב. הצנזורה הצבאית הכפויה היא מוגבלת, ומתערבת אך מעט. אין הוראות מלמעלה.

אם כן, איך זה פועל? מרוע חיים יענקל, עיתר נאי שמאלני בעיתון "ליברלי", כתב בדיוק כמו יענקל חיים, עיתונאי ימני מוצהר בעיתון-לאומני קיצוני מדוע כל העורכים מימין ומשמאל סוכי לים את הכתיבה הזאת, או אף מעודדים אותה זה ראוי למחקר של צוות מיקצועי, שיערוך תחקיר ממצה. אני יכול לספק דק תשובות אמפיריות.

פחד ושטיפה

פועלת עכשיו בארץ שיטה של צנזורה עצמית, מתנרבת, שהיא גרועה מכל צנזורה כפויה. כאשר יש צנזורה כפויה, יכולים עיתונאים

